

26.5.2019 - 6. neděle velikonoční

Jan 4

7Tu přichází samařská žena, aby načerpala vody. Ježíš jí řekne: „Dej mi napít!“ – 8Jeho učedníci odešli předtím do města, aby nakoupili něco k jídlu. – 9Samařská žena mu odpoví: „Jak ty jako Žid můžeš chtít ode mne, Samařanky, abych ti dala napít?“ Židé se totiž se Samařany nestýkají. 10Ježíš jí odpověděl: „**Kdybys znala, co dává Bůh, a věděla, kdo ti říká, abys mu dala napít, požádala bys ty jeho, a on by ti dal vodu živou.**“

Skutky 15

23Po nich poslali tento dopis: „My, apoštolové a starší, vaši bratří, posíláme pozdrav vám, svým bratřím v Antiochii, Sýrii a Kilikii, kteří jste dříve byli pohany.

24Dověděli jsme se, že vás někteří lidé od nás zneklidnili a zmátli svými slovy, ačkoliv jsme jim k tomu nedali žádný pokyn.

25Proto jsme se jednomyslně rozhodli, že zvolíme dva muže a pošleme je k vám s našimi milými bratry Barnabášem a Pavlem,

26kteří ve službě našeho Pána Ježíše Krista nasadili svůj život.

27Posíláme k vám tedy Judu a Silase, kteří vám to vše sami potvrdí.

28Toto jest rozhodnutí Ducha svatého i naše: Nikdo ať vás nezatěžuje jinými povinnostmi než těmi, které jsou naprosto nutné:

29Zdržujte se všeho, co bylo obětováno modlám, také krve, pak masa zvířat, která nebyla zbavena krve, a konečně smilstva. Jestliže se toho všeho vyvarujete, budete jednat správně. Buďte zdraví.“

Jan 14

23Ježíš mu odpověděl: „**Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo, a můj Otec ho bude milovat; přijdeme k němu a učiníme si u něho příbytek.**

24Kdo mě nemiluje, nezachovává má slova. A slovo, které slyšíte, není moje, ale mého Otce, který mě poslal.

25Toto vám pravím, dokud jsem s vámi.

26Ale **Přímluvce, Duch svatý, kterého pošle Otec ve jménu mém, ten vás naučí všemu a připomene vám všechno, co jsem vám řekl.**

27Pokoj vám zanechávám, svůj pokoj vám dávám; ne jako dává svět, já vám dávám. Ať se vaše srdce nechvěje a neděsí!

28Slyšeli jste, že jsem vám řekl: Odcházím – a přijdu k vám. Jestliže mě milujete, měli byste se radovat, že jdu k Otci; neboť Otec je větší než já.

29Řekl jsem vám to nyní předem, abyste potom, až se to stane, uvěřili.

Kázání

Milí přátelé, dnešní neděle je 6. neděle velikonoční – tento čtvrtek pak bude slavnost nanebevstoupení Páně, kdy si připomeneme to, že Ježíš 40 dnů po svém zmrtevýchvstání odešel do nebe. Tento svátek není asi něčím, co bychom nějak vehementně slavili. Na první pohled vlastně ani není moc co slavít – Ježíš tu byl a pak odešel pryč – to nezní jako moc dobrá zpráva. Je tedy vůbec z čeho se radovat, co oslavovat?

Ten dnešní text z evangelia nám dává podivnou odpověď na tuto otázku – Ježíš říká „Jestliže mě milujete, měli byste se radovat, že jdu k Otci“ a na

jiném místě zase říká: „Říkám vám však pravdu: Prospěje vám, abych odešel. Když neodejdu, Přímluvce k vám nepřijde. Odejdu-li, pošlu ho k vám.“

Z těch Ježíšových slov je tedy zjevné, že Ježíš vidí svůj vlastní odchod ze země ve spojení s příchodem Ducha Svatého a vysvětluje svým učedníkům, že vlastně nebudou sami – že nebudou opuštěni. Ježíš říká, že nám to prospěje. Ježíš odešel jako fyzická bytost ze středu svých učedníků – opustil konkrétní prostor a čas. Místo něj však přichází Duch svatý, který není nijak limitován prostorem a časem. Je všude a kdykoliv, jak sám chce a přichází, aby nám znovu připomněl či přinesl to co Ježíš sám. Klíčem k porozumění

Ježíšových slov o jeho odchodu do nebe, je tedy vlastně sám Duch Svatý – o něj tady jde, na něho tu Ježíš upozorňuje. Zkusme si tedy připomenout, co z Bible víme o Duchu Svatém. V Bibli je toho na toto téma hodně – pro dnešek bych tedy chtěl poukázat na 4 různé aspekty Ducha Svatého. (mimořádně výběr těchto 4 aspektů je inspirován kázáním mého oblíbeného kapucína Raniera Cantalamessa).

Pohled první – Duch svatý je dar

Ježíš v evangeliu o Duchu svatém mluvil opakovaně a často o něm mluvil jako o daru. Dnešní text z Janova evangelia 4. kapitoly nám připomíná rozhovor Ježíše se Samařskou ženou. Ona mluví o vodě, on původně také, ale jeho myšlenky se rychle posunou dál a vodu používá jen jako přirovnání – mluví o živé vodě. V tom rozhovoru to pak probleskuje i dál a je vlastně zjevné že mluví o Duchu Svatém. Je dobré si všimnout, že Ježíš říká, že o živou vodu, Ducha svatého, stačí požádat a on tento dar dá.

Podobně to čteme i v Lukáš 11, 13 „Jestliže tedy vy, ač jste zlí, umíte svým dětem dávat dobré dary, čím spíše váš Otec z nebe dá Ducha svatého těm, kdo ho prosí!“ To místo mluví obecně o vyslyšení modlitby. Připomíná nám, že na pokorné prosby Bůh odpovídá a daruje nám to, o co prosíme. Ale zároveň ukazuje, že ten důležitý dar, o který máme usilovat je blízkost Ducha svatého. Tento dar nám Pán Bůh slibuje a je ochotný dát. A podobně to vidíme i na dalším místě, Jan 7,37:

37V poslední, velký den svátků Ježíš vystoupil a zvolal: „Jestliže kdo žízní, ať přijde ke mně a pije!
38Kdo věří ve mne, proudy živé vody poplynou z jeho nitra, jak praví Písmo.“

39To řekl o Duchu, jež měli přijmout ti, kteří v něj uvěřili.

Znovu analogie s vodou – tím, co dává život - a znovu zaslíbení daru Ducha svatého. Ježíš to říká uprostřed náboženských svátků – jako by chtěl naznačit, že nestačí jen ta vnější zbožnost – že to důležité se děje vevnitř v našem srdci – podle toho, čeho (nebo spíš koho) je plné.

Bůh nám chce dát svého Ducha jako dar. Je to tak zvláštní – Bůh nad hříšným člověkem nezlomil hůl, Izraelcům dal své zákony, později své proroky a pak poslal i svého Syna – Boha v lidské podobě. My lidé jsme Boží zákony a smlouvy porušili, proroci byli často umlčovani a Boží syn se od lidí dočkal kříže. Takhle my jednáme s Bohem.

Bůh si ale toto vše zázračně použil – dokonce i Kristova smrt se stala pro lidi pomocí a záchranou.

Bůh nám dal šanci na odpuštění a věčný život. Už toto samo je úžasné a nepochopitelné. Ale tady to nekončí, Bůh jde ještě dál a chce nám dávat i svého Ducha – jako by své vlastní nitro – i to je ochotný darovat člověku.

Duch svatý je dar – nezasloužený jako ostatní Boží dary, ale asi ještě více překvapivý – neboť podtrhuje tu Boží extrémní štědrost, kdy Bůh dává mnoho věcí, ale nad to nám dává ještě sám sebe – chce být s námi, dokonce i v nás.

Pohled druhý – Duch svatý je společenství

Duch svatý je v bibli nazýván různě a nemyslím si, že to nějak náhodné. Můžeme tak číst vyjádření jako Duch Boží, Duch Otce, Duch Syna. Už i tato označení napovídají, že Duch svatý je společný Bohu Otci i Ježíši Kristu – vyjadřuje jejich společenství, jejich sounáležitost, jejich jednotu. Otec i syn jsou za jedno, jsou jednoho ducha. Rozumí si navzájem, není mezi nimi nesoulad. Když tedy Ježíš říká, že Ducha svatého chce dát lidem, dává tím najevo, že je zve do společenství s Bohem ale i do společenství s ostatními lidmi navzájem. Apoštol Pavel mluví o jednotě ducha – která platí i pro lidi z jiného prostředí a kulturního zázemí. I přes naši různost, smíme prožívat v církvi jednotu Ducha. Můžeme si rozumět – možná ne ve všem, ale v tom podstatném můžeme hledat a nacházet jednotu.

Stojí za povšimnutí, že první dar Ducha svatého, který se projevil po Letnicích byl dar, který běžně nazýváme jako dar mluvení v cizím jazyku. Nebylo to však pro nějakou show – bylo to kvůli tomu, že Jeruzalém byl kosmopolitní město s lidmi mnoha jazyků a tak ten dar Ducha svatého byl mimo jiné také darem srozumitelnosti. Duch způsobil, že si lidé porozuměli, rozuměli apoštolům jak mluví o Bohu v jejich vlastní řeči. – Porozuměli si a to byl začátek společenství.

Podobně i později, když se v církvi objevily rozpory mezi křesťany z židu a křesťany z pohanů – byl to Duch svatý, kdo pomohl najít soulad a smír. Dnešní čtení ze Skutků nám připomnělo právě tuto situaci – první velký rozkol byl zažehnán na církevním sněmu – po jeho konci napsali „Toto jest rozhodnutí Ducha svatého i naše“ – byla tu jejich snaha o smír, ale i vedení Duchem – ke smíru, k jednotě.

Duch svatý tedy přináší společenství s Bohem i mezi lidmi.

Pohled třetí – Duch svatý je radost

Toto je moje oblíbená část. V novém zákoně čteme, že učedníci byli plni radosti a Ducha svatého. Jinde zase čteme, že „království Boží není v tom, co jíme a pijeme, nýbrž ve spravedlnosti, pokoji a radosti z Ducha svatého.“ Být v Boží blízkosti, poté co člověk uzná a vyzná své hříchy a přijme odpuštění – to je prostě radost. Duch svatý nás vede k pokání, ale pak nám také i dává zažít tu velikou radost z toho, že jsme Bohu blízko – že jsme znovu v jeho náruči.

Pěkně je to vidět na těch prvních Letnicích – učedníci byli naplněni Duchem svatým a měli takovou radost, že si to lidé okolo ani nedovedli vysvětlit. Jediné, co je napadlo, bylo, že snad ti učedníci musí být opilí. Duch svatý je tedy dárce radosti – radosti, která není založená na majetku, zdraví či úspěchu – je to radost z toho, že jsme milováni, aniž bychom si to zasloužili.

Boží radost se tak může vlomit i do těžkých situací. Duch svatý je nazván také Utěšitelem – tedy tím, kdo přináší útěchu. Útěcha je vlastně také radost – je to radost propašovaná do trápení. Bůh ví, že na světě to není vždycky jednoduché a krásné, on ví, že je tu trápení až až. Proto nám také evangelium nenabízí nějaké laciné štěstí, ale radost či útěchu z Ducha svatého.

Pohled čtvrtý – Duch svatý je láska

Ty předchozí pohledy na Ducha svatého se spojují v jedné skutečnosti a tou je láska. Láska je nejvyšším darem, láska je základem dobrého společenství a je to láska co přináší tu největší radost. Duch svatý je tím, kdo v našich srdcích dává vzniknout a růst té pravé bezpodmínečné Boží lásce. Boží láska je vylita do našeho srdce skrze Ducha svatého, tak to říká apoštol Pavel. I samotné letnice podtrhují tuto hlavní myšlenku. Letnice byly původně svátkem žní – tedy něco jako naše dožínky. Ale později měly i svůj duchovní význam. Židé je slavili jako svátek, kdy se připomínalo to, že Bůh dal Izraelcům zákon. Jenže co jádrem zákona? Ježíš ho celý shrnul do dvou vět: Miluj Hospodina a miluj svého bližního. Izraelci tedy kdysi dávno dostali zákon a o letnicích si to pak připomínali a oslavovali. Při těch nových letnicích však dostali Ducha svatého, který je povede k lásce a bude jim neustále připomínat Kristův pohled na zákon – že je totiž vlastně jedním velkým pobídnutím k lásce. Není to však pobídnutí prázdné, není to jenom příkaz. Duch svatý nám připomíná, jak moc nás miluje nebeský Otec a

vede nás tak k tomu, abychom na jeho lásku reagovali svými životy.

Aplikace – neboli „no pěkné ale co já s tím?“

Povšimli jsme si několika základních věcí o Duchu svatém. Co na základě těchto informací ale máme dělat? I zde bych rád poukázal na 4 věci.

[Žasnout nad Boží štědrostí, radovat se z něho, milovat ho.](#)

Za nedlouho budou svátky nanebevstoupení Krista a pak Letnice. Myslím, že je dobré využít nějaký čas k rozjímání nad Boží štědrostí. Bůh nám chce dát kus sebe samého. V Kristu to udělal jaksi fyzicky a připomíná nám to večere Páně. Ale v Duchu svatém je Bůh ochoten být nám blízko duchovně. Toto je velká Boží milost, jeho obrovský dar – přemýšlejme o něm a radujme se z něho. Když jsem měl asi tak 25 let, řekl jsem trochu z legrace ale trochu i vážně, že už jsem snad všechno viděl a nic moc dalšího už od života nečekám. Dnes vím, jaká to byla hloupost. Kolik jsem toho ještě nového zažil a myslím, že i ve vztahu k Bohu. Jak málo jej pořád znám, jak málo jsem docenil jeho lásku. I dnes je znova čas žasnout, divit se a radovat z Boha, který se rozdává.

[Prosit o plnost Ducha svatého a dary Ducha svatého](#)

Máme usilovat o plnost Ducha svatého v našich životech. Je to jedna z těch modliteb, kdy víme, že se modlíme podle Boží vůle. Buďme ale otevření k tomu, jak nás Bůh vyslyší. Někdy nám může Pán Bůh dát prožít zvláštní radostné pocity. Není ale výjimečné, že přítomnost Božího ducha se projeví, jako další rozpoznání vlastních hříchů, toho, co se Bohu nelíbí. Takové věci totiž Duch svatý dělá. Dělá to však pro naše dobro.

[Dávat prostor Duchu svatému \(zachovávat Kristovo slovo\)](#)

Duch svatý přišel, aby nám připomněl Ježíšova slova a dal nám jim porozumět. Duch svatý nám připomene Boží slovo – cítím v tom narážku na to, že to slovo ale musím napřed znát – že se mu musím pravidelně otvírat – aby měl Duch co připomenout. Jeho moc je velká a může mi dát i nějaké vnuknutí, ale stejně bych měl Boží slovo mít v srdci. A nejen mít, ale také poslouchat. Ježíš říká: přijdeme k tomu, kdo bude zachovávat Boží slovo. Je to naše poslušnost tomu, co už z Bible znám, co dává prostor Božímu duchu, aby vás vedl dál. Nemá cenu čekat nějaká další velká zjevení od Ducha svatého, pokud neposlouchám to, co už mi dávno zjevil (třeba v Bibli).

Mít rád lidi

Pokud to s Bohem a jeho Duchem myslím vážně, pak musím počítat s tím, že mně povede k tomu, abych měl rád lidi. Láska je tím největším a nejzásadnějším, co Duch svatý přináší. Duch svatý je i dárce nadpřirozených schopností, ale jádrem jeho služby, a vlastně jádrem jeho osoby je láska k Bohu a také k člověku. Pro něj to nejsou dvě různé věci, pro něj to je jedna láska. Prosme denně Ducha svatého, aby naše srdce usměrňoval od sobectví k lásce.

Závěr

Blížíme se teď tedy k svátkům nanebevstoupení Páně a k Letnicím. Kéž jsou pro nás tyto svátky novým impulzem k tomu, abychom se otevřeli Duchu svatému jím se nechali vést. Amen

Požehnání:

List Judův (1)

20 vy, milovaní, budujte svůj život na přesvaté víře, modlete se v Duchu svatém, 21 uchovejte se v lásce Boží a očekávejte milosrdenství našeho Pána Ježíše Krista k věčnému životu.